

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/4/2014
Identifikačné číslo spisu:	9513100077
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lipovský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9513100077.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj v trestnej veci obžalovaného Ing. S. K. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 21. mája 2014 o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 22. novembra 2013, sp. zn. PK-2T 18/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku napadnutý rozsudok sa v celom rozsahu z r u š u j e .

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec sa v r a c i a Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 22.novembra 2013, sp. zn. Pk-2T 18/2013, bol obžalovaný Ing. S. K. uznaný za vinného z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 10. decembra 2010 v čase o 09:22:57 hod. v Senci na Hollého ul. č. 8 v priestoroch kancelárie vedúceho okresného dopravného inšpektorátu, nachádzajúcej sa na prízemí budovy Okresného riaditeľstva Policajného zboru Senec, poskytol priamo finančný úplatok vo výške 8 € vedúcemu dopravného inšpektorátu mjr. JUDr. E. T. za to, že vykonal evidenčný úkon - prihlásenie vozidla z iného okresu na nového držiteľa evidenčného čísla D. v prospech G. X. a prihlásenie nového vozidla do evidencie evidenčného čísla D. v prospech G. N., a to bez prítomnosti vlastníka alebo držiteľa vozidla, prípadne splnomocnenej osoby.

Obžalovanému za to bol podľa § 333 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložený peňažný trest vo výške 300 (tristo) €.

Podľa § 57 ods. 2 Trestného zákona zaplatená suma peňažného trestu pripadá štátu.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona mu súd ustanovil pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody na 2 (dva) mesiace.

Obžalovaný Ing. S. K. podal proti rozsudku písomne odvolanie dňa 27. novembra 2013, ktoré dňa 26. februára 2014 písomne odôvodnil. Odvolanie podal proti výroku o vine a treste.

V písomných dôvodoch odvolania poukázal na zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené pre kvalifikáciu trestného činu podplácania podľa § 333 ods. 1 Trestného zákona po objektívnej a subjektívnej stránke. Konštatuje, že nikto z vlastníkov, držiteľov motorových vozidiel (G. X. a G. N.) nenamietal, ani nespochybňoval úkony, ktoré obžalovaný vykonal pri prihlasovaní motorových vozidiel. Držitelia vozidiel odovzdali obžalovanému finančné prostriedky za účelom uhradenia správneho poplatku za prihlásenie, a to G. N. vo výške 66 € a G. X. vo výške 70 €. Preplatok vo výške 4 € obžalovaný vrátil G. X.. Pri prihlasovaní motorových vozidiel nedošlo zo strany policajtov k poskytnutiu žiadnej výhody, nikto nebol uprednostnený. Skutočnosť, že si JUDr. E. T., vedúci dopravného inšpektorátu, osobne nepreveril totožnosť vlastníkov vozidiel, ktorí boli osobne prítomní na chodbe a boli mu predložené ich preukazy totožnosti, nemôže byť súdom vyhodnotená ako poskytnutá výhoda. Ani priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestného činu a oľutovanie konania, nemôže byť podkladom pre uznanie viny. JUDr. T. vypovedal v prípravnom konaní v procesnom postavení obvineného a súdom bol uznaný za vinného na základe dohody o vine a treste, teda v procese bez výhrad, kde sa obžalovaný Ing. S. K. nemohol brániť a preukazovať svoju nevinu.

Podľa názoru obžalovaného súd prvého stupňa v rozpore so zákonom vyhodnotil vykonané dôkazy a nesprávne rozhodol, keď ho uznal za vinného z trestného činu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona; preto navrhol rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zrušiť a oslobodiť ho spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku.

Na verejnom zasadnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obžalovaný Ing. Andrej Druga zotrval na písomných dôvodoch odvolania.

Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné pre chyby rozsudku, spočívajúce v tom, že sa prvostupňový súd nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 321 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku), a tým vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení, na ktorých objasnenie bude potrebné dôkazy opakovať, alebo vykonať ďalšie dôkazy (§ 321 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku).

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

V posudzovanej veci nepostupoval prvostupňový súd dôsledne podľa uvedených ustanovení Trestného poriadku.

Predovšetkým treba uviesť, že prvostupňový súd svoje rozhodnutie o vine obžalovaného Ing. S. K. založil predovšetkým na svedeckej výpovedi svedka JUDr. T., ktorý v inom konaní vystupoval v

procesnom postavení obvineného, tiež na výpovedi svedkov G. X., G. N. a mjr. JUDr. O. I.. Obrazovo-zvukový záznam mal preukázať, že obžalovaný odovzdal svedkovi T. v jeho kancelárii 140 €, ktoré si tento odložil do zásuvky písacieho stola. Zo záznamu je zrejmé, že svedok obžalovanému žiadne peniaze nevydal. Listinné dôkazy mali preukázať postup pri prihlasovaní motorových vozidiel.

Z vykonaného dokazovania vyplývajú nasledovné skutočnosti: Dňa 10. decembra 2010 na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Senci došlo mjr. JUDr. T. k prihláseniu motorových vozidiel v prospech G. X. a G. N.. K úkonu - prihláseniu motorových vozidiel sa dostavili vlastníci motorových vozidiel osobne s potrebnými dokladmi. Títo vlastníci odovzdali obžalovanému finančné prostriedky vo výške 140 € za účelom uhradenia správneho poplatku, a to G. N. vo výške 66 € a G. X. 70 €. Preplatok 4 € mal obžalovaný vrátiť prihlasovateľom.

Obžalovaný Ing. S. K. (č.l. 157) a G. X. (č.l. 166) zhodne vypovedali, že preplatok bol svedkovi X. obžalovaným vrátený. Súdom nebol vykonaný žiaden dôkaz, ktorý by uvedené tvrdenie vyvrátil.

Na hlavnom pojednávaní svedok JUDr. T. alej uviedol, že si nepamätá, či výdavok obžalovanému vrátil na chodbe. Vysvetlil to však tým, že v prípravnom konaní vypovedal v podstate účelovo ku všetkým skutkom, ktoré sa mu kládli za vinu, pretože sa takýto postup vyžadoval k schváleniu dohody o vine a treste.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v procese vykonávania dôkazov boli súdom vykonávané dôkazy irelevantné, ktoré nesmerovali k objasneniu podstaty veci. Napríklad súd odstraňoval rozpory ohľadne výšky správneho poplatku, ktorý obžalovaný uvádzal, rozpor týkajúci sa dĺžky doby, počas ktorej stál svedok JUDr. T. a obžalovaný na chodbe, či vrátil obžalovaný svedkovi X. peniaze ihneď na chodbe alebo až v aute atď. Podstatná však pritom je skutočnosť, že výdavok bol odovzdaný G. X..

Žiadnym dôkazom nebolo preukázané, akú výhodu mal získať obžalovaný tým, že odovzdal finančné prostriedky svedkovi T. pri prihlásení predmetných motorových vozidiel v prospech iných osôb. Súd si bez akéhokoľvek dôkazu urobil dostatočne jasný obraz o charaktere kamarátskeho vzťahu medzi obžalovaným a JUDr. E. T., založený na vzájomnej výhodnosti. Práve priateľským vzťahom odôvodňoval JUDr. T. svoje nie dôsledné konanie, keď si neoveril totožnosť vlastníkov držiteľov motorových vozidiel a práve priateľský vzťah mal za následok ľahkovážny postup pri vrátení preplatku. Tento „nadštandardný priateľský vzťah“ súd vyhodnotil ako svoju vlastnú nepodloženú úvahu. Opis skutkového deja, ktorý je uvedený vo výrokovej časti rozsudku je výpoveďami svedkov X. a JUDr. T. vážne spochybnený a žiadnymi inými dôkazmi podložený nie je.

Absentuje dôkaz, že by obžalovaný podplácal, alebo bol o to požiadaný. Zo strany svedka T. v danom prípade išlo len o porušenie povinnosti vyplývajúce zo zamestnania alebo funkcie (neskontrolovanie totožnosti vlastníkov motorových vozidiel, nevyžiadanie si splnomocnenia, prevzatie finančnej hotovosti, nevydanie potvrdenia o platbe.) Je nepochybné, že svedok T. postupoval v rozpore s ustanoveniami § 122 zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rozpore s § 3 ods. 2 písm. c/ Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 6/2010 a v neposlednom rade porušil aj zákon o Policajnom zbore č. 171/1993 Z.z. Porušenie uvedených právnych predpisov nie je však predmetom súdneho konania, ale len toho, či JUDr. T. tak konal v dôsledku prijatia úplatku. Na tom nič nemení ani tá skutočnosť, že JUDr. T. bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, č. k. PK-1T 25/2013-1900, zo 7. októbra 2013 uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a z pokračovacieho prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. V predmetnom rozsudku pod bodom 30/ je uvedený čiastkový útok, a to prijatie úplatku vo výške 8 € od Ing. S. K.. JUDr. T., ktorému hrozil vysoký trest od 5 do 12 rokov, aby dosiahol výrazné zníženie trestu, sa snažil dosiahnuť schválenie dohody o vine a treste. Pre uzavretie dohody o vine a treste sa vyžaduje, aby sa obvinený k skutku priznal; v posudzovanej veci obhajobné tvrdenia obžalovaného, že JUDr. T. pri priznaní viny konal účelovo, nie je možné považovať za

vyvrátené.

Najvyšší súd poznamenáva, že k uzavretiu dohody o vine a treste s obvineným T. došlo pred konaním hlavného pojednávania v posudzovanej trestnej veci, čo mohlo ovplyvniť aj výpovede jednotlivých svedkov. Ani týmito úvahami sa prvostupňový súd nezaoberal.

K tomu je potrebné uviesť, že súd v prejednávanej trestnej veci nepreskúmava meritorne rozhodnutie vydané v iných konaniach; z hľadiska rozhodovania o vine však nimi nie je bezprostredne ani sprostredkované viazaný.

Pokiaľ obžalovaný v prípravnom konaní zaujal postoj, že sa k spáchaniu skutku priznal a svoje konanie oľutoval a napokon vzal späť sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, najvyšší súd k tomu uvádza, že samotné priznanie viny nemôže byť podkladom pre rozhodnutie o vine. V tejto súvislosti dáva do pozornosti judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý rozhodoval, že ani verejný záujem na odhaľovaní, stíhaní trestných činov a potrestaní páchatel'a nemôže ospravedlniť taký postup, ktorý zasahuje do samotnej podstaty práva obvineného na obhajobu, vrátane nebyť nútený obviniť sám seba (rozsudok vo veci Heaney a Mcgrinness, Írsko z r. 2000). Obžalovaný Ing. K. prosil vyšetrovateľa, aby mu poradil, ako má vo veci postupovať. Vyšetrovateľ obžalovanému vysvetlil, že sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia by mohla byť prekážkou na postup, na ktorý inak spĺňal podmienky - zastavenie trestného stíhania.

Z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 110/97, II. ÚS 2/09, vyplýva, že súčasťou práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku každý výrok rozsudku, ktorý obsahuje odôvodnenie, musí byť odôvodnený stručne a presvedčivo tak, aby rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné. Musí vychádzať z hodnotenia dôkazov v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku, t.j. podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či dôkazy obstaral súd, prokurátor, policajt alebo obvinený, či jeho obhajca. Odôvodnenie rozsudku z hľadiska právnych úvah posudzovania dokázaných skutočností podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny nadväzuje na odôvodnenie výroku o vine, ktoré musí vyplynúť z jednoznačného záveru nevzbudzujúceho dôvodné pochybnosti, že skutok zavinene spáchal práve obžalovaný, zisteným spôsobom a z preukázaného motívu a že ním spôsobil súdom ustálený následok, v dôsledku čoho bolo jeho konanie podradené práve pod príslušné ustanovenie zákona.

V danom prípade však odôvodnenie rozhodnutia je zmätočné, skutkové zistenia sú pochybné a nesprávne. Rozsudok je rozsiahly, má 27 listov. Pričom samotné úvahy súd sú iba na dvoch listoch. Nadbytočné a v rozpore s hore uvedeným ustanovením Trestného poriadku je doslovné citovanie záverečných rečí obžalovaného a prokurátora v rozsudku.

Na podklade uvedeného možno potom konštatovať, že prejednávaná vec nie je náležite objasnená. Dokazovanie v nej je treba doplniť, a to predovšetkým opätovným výsluchom najmä obžalovaného Ing. S. K. a svedkov JUDr. T., N. a X. z hľadiska skutočností, či vôbec došlo k poskytnutiu nejakého úplatku. Bude tiež potrebné skúmať, akú výhodu získali prihlasovatelia motorových vozidiel a akú výhodu z toho mal sám obžalovaný.

Na naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona sa vyžaduje úmyselné zavinenie. V tomto smere je potrebné, aby súd po doplnení dokazovania opätovne vykonané dôkazy vyhodnotil, najmä z hľadiska jeho zavinenia.

Až po takto doplnenom dokazovaní bude možné rozhodnúť o vine obžalovaného Ing. S. K., resp. v

případe pochybností o jeho oslobodení spod obžaloby (zásada in dubio pro reo).

Existujú pochybnosti o vine obžalovaného, a preto by nebolo teraz adekvátne hodnotiť výrok o treste napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto len pripomína, že pri tomto výroku musia byť zachované všetky zásady pre ukladanie trestov a ustanovenia o účele trestu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa vykonať procesné úkony a dôkazy, ktorých nevykonanie sa v tomto uznesení vytýka, prípadne aj ďalšie, pokiaľ sa pre riadne objasnenie veci ukážu byť nevyhnutnými, a potom vo veci v súlade so zisteným skutkovým stavom a so zákonom meritórne rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.